

ПУБЛІЦИСТИКА ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

У статті проаналізовано публіцистику Василя Симоненка як повноцінну складову творчої спадщини. Тематичне та жанрове зацікавлення автора розкриває самотність його світогляду, що сформувався в умовах жорстокого тиску тоталітарної системи, але зберіг риси національної свідомості, високого гуманізму та свободи духу. Виявлено, що публіцистика автора стала рушійною силою суспільних процесів і об'єктивно розкривала різні сторони соціалістичної дійсності.

Ключові слова: публіцистика, творча спадщина, самотність світогляду, національна свідомість.

Постановка проблеми. Глибоке осмислення основ творчості В. Симоненка неможливе без окремого дослідження публіцистики як самовияву автора та оприявлення її у радянській культурі. Повноцінна й продуктивна рецепція цього феномену передбачає актуалізацію соціально-історичного контексту та зосередження уваги на ключових темах газетних публікацій В. Симоненка, які репрезентують авторське мислення та відчуття ним соціально-культурної картини світу.

Метою статті є розкриття ролі публіцистики у творчому самовираженні В. Симоненка, а також відстеження взаємовпливу поезії, прози та публіцистики в динамічній системі гіпертексту письменника, що проявляється не тільки в запозиченні тем, сюжетів, образів, а й у спільній емоційній та інтонаційній настроєвості.

Виклад основного матеріалу. Публіцистика є повноправною частиною усєї творчої спадщини автора і тісно взаємозв'язана із поетичною творчістю. "Поезія і журналістика не розмежовувалися у Василя. То була органічна єдність" [1: 301]. У поезії, особливо ранній, багато пафосних закликів, риторичних звертань, моралізаторства, що надає їй рис публіцистичності. Схильність до такого симбіозу в творчості йде від бажання скоріше "докричатися" до читача, бути почутим і корисним. Цей феномен Л. Тарнашинська називає "трибунністю" в літературі [2: 275]. Публіцистика В. Симоненка також позначена впливом поезії, часто газетні статті побудовані не за законами жанру, а у творчій формі, зі смисловою образністю, метафорами, динамічним розвитком характерів та ліричними відступами. Автор часто використовує сатиру, гумор, один із його улюблених тропів – персоніфікація (він "оживлює" книги, лавки та стільці, статистику). Зміст своїх матеріалів В. Симоненко підсилював тонко вмотивованим діалогом, використанням прислів'їв та приказок, певного гумористичного сюжету, а також вдало підібраним заголовком ("Як т. Лобода піймав гаву", "Як хлів пожежників підвів", "Посмішка – паспорт щирості", "Художня бездіяльність", "Про папери, засідання і живинку" та ін.). Використання нових прийомів було помітним виявом індивідуальності В. Симоненка як журналіста, його авторського літературного почерку.

Публіцистика для В. Симоненка – найменш вільна грань творчості, у ній найбільше проявляється вплив радянського способу мислення. Будучи працівником офіційного видання "Черкаська правда", а потім зав. відділом пропаганди й агітації в газеті "Молодь Черкащини", він не міг уникнути впливу радянських соціокультурних практик. Та й не було в журналістиці такого орієнтиру, яким став для поета Шевченко у літературі, тож його журналістська практика розгорталася без концептуальної теорії, а йдучи за внутрішніми стимулами. Іноді автор ховається за псевдонімом В. Щербань, можливо, таким чином намагаючись уберегти своє ім'я від фальші замовлених матеріалів.

Журналістика стала мрією В. Симоненка ще у школярські роки, коли у книзі Етель Ліліан Войнич "Овод" він підкреслив рядки: "Феліче Ріварес на прізвисько Овод... Професія – журналіст" [3: 474]. Цей образ і став його дороговказом на все життя. І хоча школярські мрії і справжня робота в газеті суттєво відрізняються, друзі і колеги згадують, що В. Симоненку подобалась журналістика, але не примітивна газетна текучка, "яка легко робить людину автоматом", а виважена публіцистика з думкою на лобі". Тому навіть у такій, здавалося б, підзалежній журналістській роботі, намагався бути самим собою, брався переважно за літературно-мистецькі та морально-етичні теми. Він часто писав про життя народу, їздив у відрядження, збирав матеріал для тематичних заміток. І тому, мабуть, у його поезії так багато епічного, так багато роздумів над якимось одним фактом, що сам по собі іноді може здатися і непомітним, незначним, але під пером поета доростає до глибокого узагальнення.

В. Симоненко дуже ретельно підходив до написання матеріалу, вивчав усі факти і найменші подробиці, "озброївшись блокнотом і олівцем", він досліджував проблему з усіх точок зору. Це важлива якість для журналіста, який хоче ґрунтовно і об'єктивно подати матеріал, але часто написане розходилося із тим, що було насправді. Робота в офіційних друкованих органах спонукала реконструювати життя у пресі відповідно до тоталітарних соціокультурних практик, але В. Симоненко все одно намагається уникати прямого культивування радянських ідей. Він сконцентрував фокус на етологічних та культурних проблемах суспільства, став на захист навколишнього середовища, формував

національну гідність та естетичні смаки молоді. Хоча життя часто вимагало від нього інших тем, в яких проявлялася дихотомія його творчої особистості. Прикладом цього може бути поезія *"Дума про щастя"*. Написана вона була як продовження / заперечення статті про життя доярки. Спочатку вірш нагадує світлу пастораль, про що і була написана стаття, але потім автор іронізує з фальшивого пафосу газетярів, що прославляють "щасливе життя" доярки:

*Це ж така показна ситуація:
Гарна мати і троє дітей,
Це ж чудова яка ілюстрація
Для підтвердження наших ідей* [3: 302].

Він іронічно запрошує фотографів, поетів відтворити це показове щастя на фото чи у вірші. Характерне тут оксиморонне поєднання – "жахливо веселий", так само, як далі – "грунтовно важкий". Далі автор розкриває сутність "такого" щастя, дорогу ціну, яку платить змучена жінка за нього:

*Ви мовчанкою соромливою
Постараетесь обминуть,
Що в доярки цієї щасливої
Руки й ноги вночі гудуть* [3: 303].

П. Жук пише про це: "Правда, ми тоді "утнули" знімок і соромливо обійшли мовчанням, що "в доярки цієї щасливої руки й ноги вночі гудуть" (тематична добірка "Сонце, засвічене у жовтні", розділ "Руки материнські твої" – авт.) [1: 303]. От і виходить, що нереалізована творча енергія трансформується в Симоненка у вірші. Просто "обійти мовчанням" він не міг, а тому говорив до народу у своїй творчості – у поезіях.

Пізніше у статті "Декорації та живі дерева" В. Симоненко обґрунтує свою позицію: "Безперечно, праця доярки – це подвиг. Але ж не треба забувати, що подвиг – це майже завжди самопожертва. Іноді те, що ми називаємо подвигом, є великою людською драмою... Захоплюватись тим, що в наш час на жінці ще висить такий тягар, по-моєму блюзнірство. Захоплюватись треба людиною. Більш того, треба бути їй вдячним" [3: 398].

Продовжує лінію такої дихотомії між поезією і статтями вірш *"Злодій"*, який довгий час був під забороною і поширювався тільки в самвидаві. Він написаний як альтернатива статті, де від автора вимагали написати нищівну критику про колгоспника, який, не розуміючи парадоксів доби, "вкрав у себе свій урожай". Тим часом В. Симоненко з боєм констатує свої справжні почуття:

*Дядька я вбити зневагою мушу,
Тільки у грудях клекоче гроза:
Хто обікрав, обскуб його душу?
Хто його совісті руки зв'язав?* [3: 357].

Мандруючи кореспондентом по Черкащині, В. Симоненко збирає матеріал не тільки для своїх публікацій, а й переоплавляє набутий досвід у поетичні рядки. Саме журналістські відраження сприяли пошуку неординарних тем, нестандартного світобачення. Чітку паралель можна провести між репортажем *"Вікнами до сонця"*, де автор пише про новий будинок, що "привітно розчиняє двері для сім'ї Федора Трохимовича Красюка, артільного конюха" [3: 319], і поезією *"Прощання Федора Кравчука, колгоспного конюха, з старою хатою"*:

*Ти була мені наче мати,
Ти служила мені, як могла, –
Кожна кроквочка, кожна лата
Не жалили для нас тепла.
Тож сьогодні і в тебе свято,
В шибках вогники голубі.
Переходячи в нову хату,
Говорю я:
Спасибі тобі!* [3: 200].

Нова громадська піч стала поштовхом до написання одного з розділів тематичного номера про село Зеленьків *"Тітка Ганна прощається з піччю"*: "Вона знає кожну щілину в її жадібному, облизаному полум'ям череві. Вдосвіта, коли у всіх такий міцний сон, тітка Ганна вже веде свою розмову з піччю, орудуючи рогаками і кочергою, поправляє в ній дрова і думає:

Ну, розгорайся ж скоріше. Багато зжерла ти моєї сили й часу" [3: 330].

Одразу ж напрошуються асоціації з поезією *"Піч"*:

*Лиже полум'я жовте черево,
Важкувато сопє димар (...)
Звично грюкають мляві двері,
Піч гуде і димить у світ –
Скільки в пацу цієї ненажері
Тітка вкинула кращих літ!* [3: 293].

Журналістська праця багато чим вплинула на творчість Симоненка, багато конкретних фактів лягло в основу віршів ("**Некролог кукурудзяному качану**", "**Піч**", "**Дума про щастя**"), відчутні алузії між репортажами та прозовими творами автора. П. Жук згадує, як під час одного з відряджень їх частували вином із троянд і колгоспний садівник розповідав притчу про кохання княжни і горбана-садівника. Багато спільного і в долі Онисії з новели "Кукурікали півні на рушниках" з долею Онисі Сатанівської з репортажу "Село крокує в майбутнє".

Симоненко писав свої журналістські матеріали майстерно, вправно, свіжо і дотепно, заглиблюючись у проблему і максимально досліджуючи її, але писав так, як того вимагала радянська преса. А отже він не міг говорити на повний голос на шпальтах своєї газети. Тому і народжувались у його журналістському записничку вірші, які були альтернативою до видрукуваних у пресі матеріалів. "Як мені набридла оця повсякденна "гарячка", – говорив якимось Василь Симоненко колезі Миколі Дашківському. – Кинути б все. Податися на безлюдний острів. І засісти писати... Писати... Писати... Те, до чого лежить душа... Але ота клята газета, як наркотик. Перестав вживати – почалася "ломка" [1: 312]. Працюючи в офіційному виданні, годі було й сподіватися на повну свободу творчості, тому Симоненко займає нішу, яка якнайменше стосується партії та політики. У "Черкаській правді" він – літпрацівник, у "Молоді Черкащини" він залишається в площині культури, пише відгуки на фільми, театральні вистави, книги, торкається морально-етичних та соціальних проблем.

Весь комплекс статей, об'єднаних такою проблематикою, можна умовно поділити на дві групи: застереження від байдужості, морального падіння та возвеличення "скромних людей з красивими душами" [3: 258].

Особливо відчутно резонує душа Симоненка у статтях психологічного характеру про особисте життя звичайних людей, їх почуття і переживання. Екстраполоючи написане на світогляд автора, можемо краще зрозуміти особистість Симоненка, його погляди на сімейне життя і виховання дітей. Автор вірить у глибинний позитивний стержень, який аргіогі повинен бути притаманний кожній людині, і тому, коли всі звинувачують, він все одно шукає виправдання своїм героям.

Багато статей автора торкаються проблеми шлюбу і відповідальності. "**Двоє вийшли із ЗАГСу**" побудована як діалог із читачами на тему взаємин у сім'ї, де на конкретних прикладах, а не теоретично, автор намагається допомогти дописувачам. В. Симоненко охоче відповідає на листи читачів, називаючи їх "живильним струменем для газети" [3: 467]. До редакції звертаються молоді люди з дуже особистими проблемами, що свідчить про довіру до автора, про авторитет його думки. Ще сам молодий, Симоненко мудро і толерантно радить долати труднощі, не легковажити коханням, але не завжди закликає берегти сім'ю, бо "що може бути аморальнішим, ніж "мирне співіснування" двох зовсім чужих людей, ніж сім'я, побудована на лицемірстві?" ("**Помилок краще не робити**") [3: 415].

У статті "**Пошти**" **людина**" автор описує трагічну ситуацію: батько відмовився від майбутньої дитини і навіть не усвідомлює масштаби своєї підлості. Симоненко додає в текст портретну характеристику "героя", яка ще більше увиразнює його нікчемний характер ("вуса смикались як п'явки"; "в розхристаній до пула картатій сорочці"; усмішка – "протезна"). Автор сумнівається, чи варто виносити на люди цю проблему, але один аргумент перекоонує його. Сам вирісши без батька, автор з боєм констатує: "Як це жорстоко і несправедливо – у мирний сонячний день народжуватися сиротою!" [3: 194].

Приклад вірності і душевної краси оприявнюється в статті "**Почуттям торгує лише обиватель**". Розповідь фокусується навколо однієї подружньої пари: чоловік втратив під час війни обидві ноги, а жінка – медсестра, яка підтримувала його в цей жахливий момент, "вирвала з полону чорного відчаю", а потім і полюбила. Тепер це щасливе подружжя, і жінка щиро просить автора: "Ви тільки не пишійть про нас нічого. Особливо про мене. Не видавайте, будь ласка, мою любов за подвиг. Це образить моє почуття..." [3: 316]. Людей із такими красивими душами В. Симоненко просто не міг обійти, стимулюючи появу морального канону в суспільстві.

Стаття "**Дорога мама**" продовжує розвивати тему моральних цінностей у суспільстві. У центрі розповіді – жінка, яка взяла на себе відповідальність виховувати двох чужих дітей, які одразу стали їй рідними. Взяти на свої тендітні плечі такий тягар було ризиковано і відповідально, особливо після того, як трагічно загинув рідний батько дітей. Жінка з радістю і любов'ю стала дітям мамою, так що люди почали говорити: "Золоте серце у цієї жінки. Деяким рідним матерям не гріх би було повчитися в неї діток ростити" [3: 258]. Автор не намагається видати цей вчинок за героїзм чи щось особливе, це звичайний вчинок благородної людини. І недарма він вказує конкретну адресу своїх героїв: вони не просто живуть серед нас, а й кожен може стати таким, варто лише жити, як велить серце і совість.

Жахлива подія лягла в основу статті "**Спільники злочину**": жорстоке вбивство юнака серед білого дня на вокзалі. Деякі моменти статті викликають пророчі асоціації, пов'язані з долею самого В. Симоненка: "Ціла зграя п'яниць накинута на ні в чому не винну людину. Били тільки за те, що хлопець чемно звернувся до них. Але хто міг думати, що перед ним нелюди і що ввічливість може розбудити в них тваринну лють?" [3: 419].

У смерті молодого хлопця автор звинувачує не тільки вбивцю і його п'яну компанію, а й усіх байдужих, які спокійно спостерігали за злочиним. "Коли хлопець стікав кров'ю, до нього навіть не підійшов ніхто з тих, що бачили цю трагедію. Паралізовані байдужістю манекени намагалися робити вигляд, ніби нічого не сталося" [3: 420]. Найжахливіше в цій трагедії, що хлопця вбили на пероні, де завжди людно, але ніхто не вступився, не допоміг, і тому всі присутні під час кривавої розправи – спілники злочину. У В. Симоненка є багато творів, де він торкається цієї проблеми: байдужість, нібито, і не злочин, але для нього це – "найбільший гріх". Під час виступу на редакційній летючці 18 квітня 1960 року він говорить: "Нам треба вище піднімати голос проти байдужості, в якій би формі вона не проявлялась" [3: 454].

Намагаючись створити цілісний аксіологічний комплекс у суспільстві, автор бачить незвичайні таланти у звичайних людях, його світлі, життєстверджуючі, позитивні твори інституують світогляд радянського громадянина. Нарис про інженера Освальда Сіфера **"Розправляють крила орлята"** він розпочинає вдалим композиційним прийомом – розмовою із персоніфікованою Статистикою, яка, окрім цифр і процентів, нічого про людину повідомити не може. В. Симоненко ж бачить інженера, який "сидить у своїй кімнаті, куйовдить чуба і... пише вірші" або "захоплено розповідає про свої подорожі в Карпати і на Кавказ" [3: 116]. В. Симоненко захоплюється багатогранною особистістю, яка не тільки закохана у свою професію, а й цікавиться життям навколо себе. Автор називає інженера "інтелігентом фізичної праці", хоча тут же додає "інтелігентом у хорошому розумінні" [3: 118], бо в радянські часи це слово набуло зовсім іншого, спотвореного змісту, та переконує, що не тільки робота, навіть улюблена, скрашує життя людини.

Цю ж тему продовжує стаття **"Посмішка – паспорт ширості"**, де головна героїня – доярка, "далеко не перша на фермі по надоях", але зі "світлими і добрими очима" і "чистими й прозорими мріями" [3: 288]. В. Симоненко намагається зламати стереотип, що людина праці щаслива тільки в роботі, передусім, він бачить у ній особистість: "Мені тільки хочеться, щоб райкомівці говорили з Пашею і її подругами не лише про надой молока, а й про їхні мрії, задуми, сподівання" [3: 290].

Публікація **"Чому забуті їх імена"** покликана була відродити в пам'яті земляків імена видатних людей Городища. Автора обурило факт, що в місті немає вулиць, названих на честь Л. Симиренка, М. Мамаєва, У. Жука та інших історичних осіб, зате є тут Набережна, Приморська вулиці (за сотні кілометрів від моря), Далекосхідна, Степова, Лісна. Місцеві керівники по-діловому зреагували на цю статтю і скоро конкретні пропозиції з увічнення пам'яті видатних земляків у назвах вулиць були втілені в життя.

Особливо цікаві для дослідження статті, основною проблемою яких є подолання елементів бюрократизму і формалізму в діяльності державних органів. Стаття **"Шполянська 'магнітна аномалія'"** – зразок яскравої Симоненкової іронії. Розпочинається вона розмовою книг у занедбаній холодній бібліотеці про байдужість до них керівництва, а завершується сатиричним розвінчанням діяльності сільського голови цього села, а також деяких сіл району. Автор цікавиться фактом, що на керівних посадах у селах працюють не місцеві жителі, а "гастролери" з райцентру, де вони звели собі розкішні особняки (зараз цей термін набув дещо кримінального звучання, що створює цікавий каламбур). Схожий гротесковий образ "приблуди" зустрічається у поезії Симоненка "Балада про зайшлого чоловіка", і виник він не випадково: більшість партійців були чужими, зайдами (чи, за термінологією Симоненка, – забродами), починаючи з Йосипа Сталіна із Кавказу, і закінчуючи будь-яким головою колгоспу, який зазвичай прислався в село з кадрових "заплав". Глибокі й гострі висновки з цих прикрих фактів автор робить під кінець розповіді про "гастролерів", надаючи слово селянам, які з гіркою звертаються до одного з них:

– "Що ж це ти, голубе, нашого колгоспу цураєшся, навіть жити у нас не хочеш? А ми ж тобі свою долю довірили! Мабуть, ти до нас на заробітки прийшов?" [3: 352].

Стаття здобула відчутний резонанс у суспільстві. На редакційній летючці через тиждень після виходу номеру В. Симоненко зазначив: "Після виходу газети – злива дзвінків. Більшість на підтримку автора, але чимало й нападок. Відбиваюся, як можу" [3: 464]. Треба віддати належне тодішній обласній владі, яка, хоч і була не в захваті від подібних публікацій, змушена була реагувати на оприлюднені факти. Було проведено перевірку по інших районах області, і, як наслідок, таких "гастролерів" поменшало.

Безвідповідальність місцевої влади стала основною проблемою статті **"Падіння трухлявої стіни"**. Автор оформлює її як драматичний твір і визначає жанр – драма-феєрія у двох діях і без епілогу. На початку твору – список дійових осіб (Трухлява сцена, Лавка на костелях, Стілець-інвалід) та осіб бездіяльних (голова колгоспу та голова сільради с. Баландино). З гумором та сатирою автор розповідає про скигління старих Лавки та Стільця: "Кожен день труситься: хто на мене сяде? Добре, якщо піонер якийсь. А якщо тітка Марія вмоститься? Ой-ой-ой..." [3: 307]. А місцева влада замість будь-якої діяльності "готується до нових зборів, щоб напустити туману в очі обіцянками про ремонт клубу" [3: 308]. На жаль, зазначає автор, п'єса довго і безуспішно залишається без епілогу і тільки стаття дає надію на шасливе завершення ситуації.

Для цілісного огляду публіцистики В. Симоненка важливо згадати його виступи на редакційних летючках "Молоді Черкащини" у 1960-1962 рр., що утворюють концепцію його журналістської роботи

і є логічним продовженням надрукованих матеріалів. В. Симоненко радіє матеріалам, які отримали суспільний резонанс (публікація в газеті "Хто довбе Богданову гору" поклала початок закриттю кар'єру на Богдановій горі в Чигирині, де видобували гравій), дає поради своїм колегам ("Про користь від наших летючок", "Читабельність – поняття відносне"), радіє співпраці з читачами ("Живильний струмінь"), шукає важливі та цікаві теми ("Людину возвеличує праця", "Люби і знай свій рідний край", "Про естетичне виховання", "Інтелігенти – велика сила на селі").

В. Симоненко докладав немало зусиль, щоб преса виступала рушійною силою усіх суспільних процесів. Його багатогранна публіцистика є повноправною частиною усієї творчої спадщини і дозволяє краще пізнати В. Симоненка і як журналіста, і як особистість з притаманними йому громадськими і духовними ідеалами. Водночас його публіцистичні виступи були своєрідними документами доби, в яких розкриваються різні сторони соціалістичної дійсності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Жук П. Орли не виводяться в гніздах горобців / Петро Жук // Симоненко Василь Андрійович. Твори : [у 2 т.] – Т. 2 : Статті. Рецензії. Нариси. Виступи. Листи. Автографи. Документи біографічного характеру / [упоряд. Г. В. Суховершко, П. М. Жук та ін.]. – Черкаси : Брама-Україна, 2004. – 320 с.
2. Тарнашинська Л. Презумпція доцільності : Абрис сучасної літературознавчої концептології / Людмила Тарнашинська. – К. : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2008. – 534 с.
3. Симоненко Василь. Спадщина : [у 2 т.] / Василь Симоненко ; [упорядкув., передм., алф. покажч., підбір світлин В. Яременка]. – К. : ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008. – (Б-ка українознавства ; Вип. 14). – Т. 2 : Проза, кн. 2. – 496 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Zhuk P. Orly ne vyvodyatsya v gnizdakh gorobtsiv [Eagles are not Born in the Sparrows' Nests] / Petro Zhuk // Symonenko V. A. Tvory [Works] : [u 2 t.]. – T. 2: Stati. Retenziyi. Narysy. Vystupy. Lysty. Avtografy [Volume 2 : Articles. Reviews. Sketches. Performances. Letters. Autographs] / [uporyad. G. V. Sukhovershko, P. M. Zhuk ta in.] – Cherkasy : Brama-Ukraina, 2004. – 320 s.
2. Tarnashynska L. Prezumtsiya dotsilnosti : Abrys suchasnoyi literaturoznavchoyi kontseptologiyi [Presumption Practicability : the Essay of the Modern Literary Conceptology] / Lyudmyla Tarnashynska. – K. : Vyd. dim "Kyuevo-Mogylyanska akademiya", 2008. – 534 s.
3. Symonenko Vasyl. Spadshchyna [Heritage] : [u 2 t.] / Vasyl Symonenko ; [uporyadkuv., peredm., alf. pokazhch., pidbir svitlyn V. Yaremenka]. – K. : DP "Vydavnychyy dim "Personal", 2008. – T. 2 : Proza, kn. 2. – 496 s.

Матеріал надійшов до редакції 09.01. 2014 р.

Romanova N. V. Publicism by Vasyl Symonenko.

В статтє анализується публіцистика Василя Симоненко как полноценная составляющая творческого наследия. Тематические и жанровые интересы автора раскрывают самобытность его мировоззрения, которое сформировалось в условиях жестокого давления тоталитарной системы, но сохранило черты национального сознания, высокого гуманизма и свободы духа. Выявлено, что публіцистика автора стала действенной силой общественных процессов и объективно раскрывала разные стороны социалистической действительности.

Ключевые слова: публіцистика, творческое наследие, самобытность мировоззрения, национальное мировоззрение.

Romanova N. V. Publicism by Vasyl Symonenko.

The article analyzes publicism by Vasyl Symonenko as the full-fledged counterpart of the creative heritage. The author's thematic and genre interests reveal the distinctiveness of his world view, which formed in the terms of harsh pressure of the totalitarian system, but preserved features of the national consciousness, high humanism and spirit freedom. It is revealed that the author's publicism has become the efficient force of social processes and disclosed different sides of the socialistic reality.

Key words: publicism, creative heritage, world view distinctiveness, national world view.